

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

22 – 28 Şubat 2024

Yeni TCMB Başkanıyla ilk karar

Yeni Başkan Fatih Karahan başkanlığında toplanan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu, bir haftalık repo faizini sabit tutarken Enflasyon Raporu sunumunda verilen “enflasyon görünümünde bozulma öngörülmesi durumunda para politikası duruşunun sıkılaştırılacağı” mesajını yineledi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, politika faizini yüzde 45 seviyesinde tuttu.

Karar ile birlikte yayımlanan açıklamada “Kurul, politika faizinin mevcut seviyesinin aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sürdürüleceğini değerlendirmiştir” denildi.

Açıklamada enflasyon görünümüne ilişkin “Kurul, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarının öngörüler ile uyumunu ve ücret artışlarının enflasyon üzerindeki etkilerini yakından takip edecektir” ifadeleri kullanılırken “Para politikasındaki kararlı duruş, dezenflasyonun ana unsurlarından olan Türk lirası reel değerlenme sürecine katkı vermeyi sürdürecektir” cümlesi de yer aldı.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2024-09. (22 Şubat 2024).

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2024/DUY2024-09>

İstanbul'da kentsel dönüşüme destek kararı

Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre, İstanbul'da yürütülecek kentsel dönüşüme destek kapsamında hak sahiplerine 700 bin TL hibe ve 700 bin TL kredi verilecek.

İstanbul'da yürütülecek kentsel dönüşüme destek kapsamında Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre, hak sahiplerine 700 bin TL hibe ve 700 bin TL kredi verilecek.

Evi kentsel dönüşüme giren kiracılara ise 100 bin TL karşılıksız kira desteği verilecek. Dönüşüme giren iş yerleri için 350 bin TL'ye kadar hibe, 350 bin TL'ye kadar kredi verilecek.³

İşsizlik Sigortası Fonuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmî Gazete'de

İşsizlik Sigortası Fonu bir önceki yıl prim gelirlerinin oranı, 2024 yılı için yüzde 50'ye çıkarıldı.

Resmî Gazete'de yayımlanan İşsizlik Fonu gelirlerinin, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 48'inci maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen amaçlar için kullanılacak oranının artırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı yürürlüğe girdi.

Buna göre, söz konusu kanunda yüzde 30 olarak belirlenen İşsizlik Sigortası Fonu bir önceki yıl prim gelirlerinin oranının, 2024 yılı için yüzde 50'ye çıkarılması kararlaştırıldı.

İşsizlik Sigortası Kanunu'na göre İşsizlik Sigortası Fonu prim gelirlerinin, iş gücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdam artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmalarını yapmak ve fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre kurum kadrolarına atanan ve kurumda çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeleri gerçekleştirmek amacıyla kullanılması öngörülmüştür.⁴

³ Cumhurbaşkanlığı Kararı: İstanbul İlinde Yürütülecek Kentsel Dönüşüm Uygulamaları Kapsamında Yapım İçin Yardım Verilmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8189), Resmi Gazete, Sayı: 32469. (23 Şubat 2024).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/02/20240223-7.pdf>

⁴ Cumhurbaşkanlığı Kararı: İşsizlik Sigortası Fonu Gelirlerinin, 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasında Belirtilen Amaçlar İçin Kullanılacak Oranının Artırılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8188), Resmi Gazete, Sayı: 32469. (23 Şubat 2024).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/02/20240223-6.pdf>

Döviz sözleşmelerinde esneklik

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Resmî Gazete’de yayımlandı. Düzenlemede, 32 Sayılı kanunda geçmişe dönük döviz yükümlülüklerin bir kısmında dövizle ödeme esnekliği getirildi. Böylece, tüm ödemelerin TL ile yapılma zorunluluğu varken bu düzenlemede yer alan 6 maddedeki hallerle geçmişe dönük yükümlülükler döviz ile yerine getirilebilecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği Resmî Gazete’de yayımlandı.

Dövizle ödeme yasağının uygulama esaslarında düzenleme yapıldı.

Düzenlemede, “Ancak söz konusu sözleşmelere ilişkin aşağıda belirtilen haller dışında kalan ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur” ifadesi yer aldı.

Dövizle ödeme yapılabilecek haller şu şekilde sıralandı:

- 19/4/2022 tarihinden önce akdedilen menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 19/4/2022 tarihli ve 31814 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022-32/66)’in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödemeler.

-19/4/2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödemeler.

- Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.

- 8/12/2004 tarihli ve 25664 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/12) ve 2/7/2004 tarihli ve 25510 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/4) kapsamında, aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) veya Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) üzerinden gerçekleştirilecek ihracatlar ile 17/8/2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki ihracat Konsorsiyumu ve 24/8/2022 tarihli ve 5986 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki E-İhracat Konsorsiyumu statüsüne sahip şirketler üzerinden aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak gerçekleştirilecek ihracatlara yönelik menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.

- Gümrük beyannamesine tabi tutulan ihrakiye satış ve teslimi dahil 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların teslimine ilişkin akdedilen menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.
- Serbest bölgede faaliyet gösteren firmalar ile dış ticaret işlemleri kapsamında yapılan menkul satış sözleşmesine konu malların teslimine ilişkin ödeme yükümlülükleri.⁵

⁵ Hazine ve Maliye Bakanlığından: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024-32/69), Resmi Gazete, Sayı: 32474. (28 Şubat 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/02/20240228-1.htm>